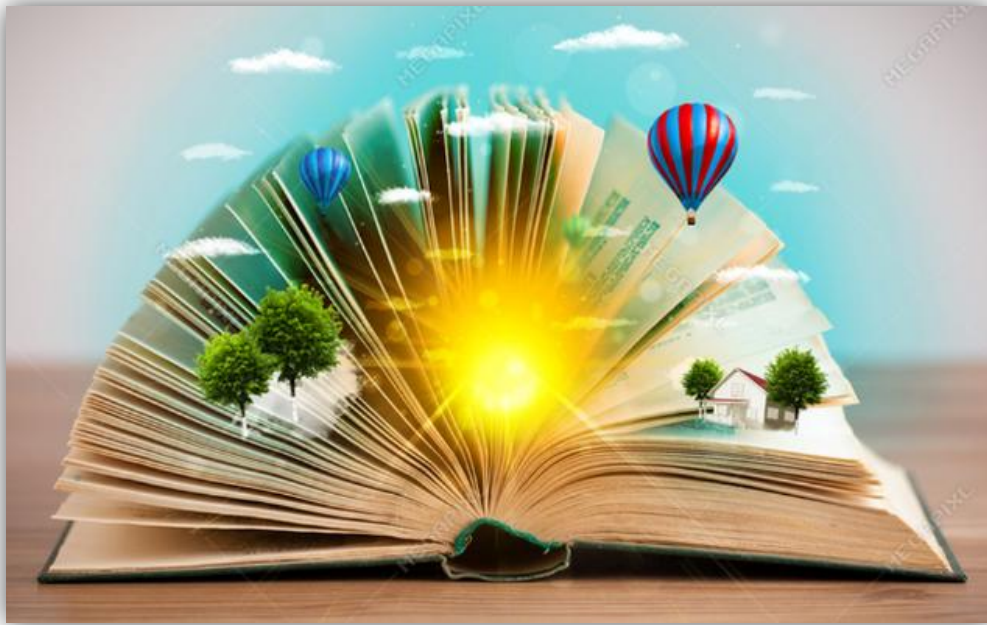

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач Запорізької обласної ради

*Під вітрилами дитячих книг:
сучасні українські дитячі письменники –
ювіляри 2024 року*

Випуск II

Методичні рекомендації

Запоріжжя
2024

Під вітрилами дитячих книг. Випуск II: сучасні українські дитячі письменники – ювіляри 2024 року. / Методичні рекомендації / укладач І. Л. Ладика; Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2024. – 27 с.

Видання містить біографічні відомості про сучасних українських дитячих письменників – ювілярів 2024 року та рекомендації щодо ознайомлення читачів з їхньою творчістю.

Наведено розробки бібліотечних заходів за творами письменників-ювілярів 2024 року для читачів різних вікових категорій. Означені матеріали спрямовані на залучення користувачів до читання творів сучасних українських авторів, що пишуть для дітей.

Методичні матеріали можуть стати в нагоді бібліотечним фахівцям, вчителям української літератури, вихователям, педагогам позашкільних закладів освіти. Видання може бути цікавим широкому колу читачів.

Укладач

Інна ЛАДИКА

Редагування

та комп'ютерна верстка

Людмила ВЕСЕЛОВА

Відповідальний за випуск

Лариса ДАНИЛОВА

Дитяча література – органічна частина всієї художньої літератури: спільність історичного розвитку, творчого методу та ідейної спрямованості, жанрів, основної тематики, художніх засобів літератури для дорослих і дітей. Проте, книги, адресовані дитячій аудиторії, покликані, насамперед, розширити уявлення про світ, познайомити з природою і речами, які постійно оточують дитину. Вони допомагають активно опанувати мову, відчутти красу і виразність рідного слова. Кожне покоління супроводжується письменницями й письменниками, які транслиують власні переживання та рефлексію. Зараз у літературному світі щороку з'являються нові голоси, що порушують актуальні проблеми. Кожен автор має свою життєву історію, повну власними ситуаціями, подіями та людьми, які тим чи іншим способом вплинули на його творчість. Знайомство з ними дозволяє дізнатися багато цікавого про улюбленого письменника, його життя, про особливості його прози чи поезії. Отже допоможе юним читачам стати ближчими до улюбленого письменника, розкриє життя та особистість цієї людини, сприятиме розумінню, чому саме він обрав цей шлях та ці теми для своїх творів. Тому читачі будуть краще сприймати твори письменника.

У 2024 році ювілеї відзначають чимало письменників. Ми радимо звернути окрему увагу на творчість Тетяни Винник (40 років від дня народження), Любка Дереша (40 років від дня народження), Анатолія Дністрового (55 років від дня народження), Максима Кідрука (40 років від дня народження), Оксани Кротюк (55 років від дня народження), Анастасії Нікуліної (35 років від дня народження), Лариси Ніцой (55 років від дня народження).

Привернути увагу відвідувачів до літературних ювілеїв допоможе яскрава наочність. Враховуючи це, доречними будуть такі креативні виставки як: **тематичні книжкові локації та інсталяції, виставки-персоналії, книжкові каскади, портретні галереї.** В нагоді можуть стати **виставка-серпантин "Світ дитинства у творах українських письменників", виставка-зустріч "Письменники, якими ми пишаємось", виставка-заклик "Знай наших!", виставка-реклама "Українське слово проситься до тебе", виставка-презентація "Книгомагніти".** Також радимо запропонувати читачам **інформаційний дайджест "Автор просить на гостину – в нього свято-іменини", експрес-повідомлення "Ювілейне портфоліо-2024", бібліографічний огляд "Перший крок у світ книжок" (дитячі книги сучасних українських письменників-ювілярів), бібліосторітелінг "Читати – не перечитати!" (сторітелінг – спосіб передавання інформації через коротку розповідь. Сюжет будується таким чином, щоб зацікавити читача, заволодіти його уявою та змусити взяти до рук певну книгу), каскад інформаційних повідомлень "Казкові ліки від страху і брехні: сучасні автори-ювіляри – дітям" тощо.** Відзначити ювілянтів 2024 року допоможуть також літературні ранки, книжкові салони, літературні вітальні, бібліокав'ярня. Радимо організувати День письменників-ювілярів "Творили й творимо для вас", святкову імпрезу "Магія сторінок", книжкове занурення "Літературна галактика ювілярів", літературне паті "Знані постаті сучасної української дитячої літе-

ратури", коктейль-презентацію "Світ чудес–дитяча книга", книжковий вертеп "Під знаком ювілею" тощо. Звернути увагу відвідувачів на особистості письменників-ювілярів та залучити до читання їхніх творів покликані цикли літературних знайомств, творчих зустрічей з ювілярами, бібліопобачень. Доречними будуть творчі івенти з письменниками "Які книжки бувають і які їх люди складають", діалоги з авторами-ювілярами "Захоплення – писати дітям", книжкове ПРОМО "Крута фішка – українська книжка", бібліошопінг "З найкращими побажаннями від автора" (за творами ювілярів) тощо. Цікавими для відвідувачів можуть стати заходи, на яких висвітлюються творчі здобутки письменників-ювілянтів. Наприклад, творчі зустрічі "Штрихи до портрета ювіляра", літературний акорд "Короновані словом", бібліофреш "Світ дитячих письменників", літературний фуршет "Подія року – автор" та ін. Пропонуємо також запросити відвідувачів до участі в літературних асоорті "Дитяче читиво від ... (ім'я та прізвище авторів-ювілярів)", книжковому міксі "Зіркові автори – ювіляри ... року", рандеву з книгами "Твори сучасних українських дитячих письменників, які варто прочитати", бібліотечному турне "Через книгу – до дитячих сердець", пригодницькому квілті "Читання одним подихом" (за творами ювілярів) тощо. Читачів середнього та старшого шкільного віку доречно ознайомити з такими видатними сучасними письменниками-ювілярами як М. Кідрук, Л. Дерещ, А. Дністровий. Сприяти цим знайомствам можуть тінейджерські тусовки "Сучасні письменники – сучасній молоді", книгомоціон "Сила знань", бібліоф'южн "Читання без стереотипів", ЛітСтрім "Правдиві історії про сміливих" (за творами письменників-ювілярів) тощо.

Популяризація книги сприяє не лише долученню дитини до читання, але й розвитку її творчих здібностей. З огляду на це радимо організувати коло однодумців "Книга. Спілкування. Творчість", літературний лабіринт "Книжкові передбачення", театралізований квест "Читаю і світ відкриваю", флешбук "Вирушаймо у світ книг сучасних українських авторів" (за творами ювілярів) тощо. Юним читачам припадуть до смаку літературні розваги в рамках пізнавально-ігрової програми "Думки у слові стверджують себе". Зацікавлять відвідувачів гра-презентація "Книга – втіха і розрада", аргумент-гра "Візьми у співрозмовники книгу!", ерудит-лото "Начитані і щасливі", timeline змагання (*timeline з англ. – шкала часу*) "Час книг та відкриттів", інтерактивні пазли "Від автора до читача", гра словом "Є щось важливе у віршах" (за творами письменників-ювілярів) та ін.

Найменші відвідувачі із задоволенням візьмуть участь у літературному круїзі "Казки, оповідання і вірші говорять до дитячої душі", гри-вікторині "Країна веселого дитинства", таємничій шухляді "Казкові дива" (за творами дитячих авторів-ювілярів) тощо. Для віддалених користувачів рекомендуємо запровадити віртуальну інноваційну платформу "Представляємо авторів-ювілярів року». На ній доцільно запропонувати віртуальну подорож "Дивовижні факти про авторів-ювілярів та їхні книги", організувати онлайн-хіт-парад "Іменинники в книжковій

родині", веб-флешмоб "День читацьких привітань", "До нас завітай, ювіляра привітай!", відеоогляди "Від читачів з любов'ю", віртуальну виставку-еліксир "Дитячі книжки СИЛИ" тощо.

Пропонуємо вашій увазі деякі матеріали, розроблені фахівцями КЗ ЗОБД "Юний читач". Сподіваємось, вони стануть у нагоді усім зацікавленим.

Літературний подіум "Віват, ювіляри!"

1. Візитівка письменника: Тетяна Анатоліївна Винник

"Перетворювати світ довкола себе"

Тетяна Анатоліївна Винник – письменниця, журналістка, перекладачка, громадська діячка.

Як усе починалося

Народилася Т. А. Винник 11 квітня 1984 року у Ніжині на Чернігівщині. Змалечку книга стала для дівчинки життєвою необхідністю, а читання – улюбленим заняттям. Коли Тетянка пішла до школи, вона захопилася спортом та зайнялася художньою гімнастикою. Тож Тетяна Анатоліївна могла стати відомою гімнасткою, проте стала відомою письменницею. Ще зі школи Т. Винник співпрацювала з міською газетою: писала статті за темами редактора. А навчаючись у одинадцятому класі, відвідувала літературну студію при університеті. Згодом Тетяна Анатоліївна закінчила філологічний факультет Ніжинського університету ім. М. Гоголя. Паралельно здобула спеціальність "Журналістика" на факультеті суміжних професій. У 2006 році вона закінчила магістратуру Київського національного університету ім. Т. Шевченка за фахом "Літературна творчість" та аспірантуру цього ж університету за спеціальністю "Теорія літератури". Протягом 2002-2005 років Тетяна Винник працювала журналісткою телерадіокомпанії. Впродовж 2007-2008 рр. була редакторкою інформаційних новин ТРК "Радіо-Ера" ФМ, "НТБ".

У 2006-2007 роках Тетяна Анатоліївна вела авторську передачу "Слово без кордонів" на каналі духовного відродження "Культура" та виконувала обов'язки відповідального секретаря всеукраїнської приймальної комісії при Національній Спільноті письменників України. Як журналістка, що освітлювала питання соціально-психологічного напрямку, Тетяна Анатоліївна створювала передачі про цікавих людей, розкривала їхні характери, захоплення. З 2010 року Тетяна Винник займала посаду головної редакторки журналу для дітей "Крилаті" та працювала як журналістка-фрілансерка. У 2018 році літераторка викладала зарубіжну літературу у Міжнародному лицейі МАУП.

Тетяна Анатоліївна мріє робити масштабні проєкти, які змінюватимуть на краще життя не тільки окремих людей, а й міст та країн. На втілення цієї мрії письменниця ініціювала фестиваль актуальних сучасних мистецьких практик соціально уразливих та обдарованих дітей "Теплі долоні" (2013, 2016, 2017) та благодійні акції зі збору лі-

тератури для військовослужбовців та шкіл у зоні АТО "Теплі долони" та "Я поруч" (2015). Тетяна Анатоліївна співпрацює із благодійним відеопроєктом "З любов'ю до дітей" – для тих, хто хоче власними руками, талантом, співом, розумом вже сьогодні внести вагомий вклад у розвиток української культури, збагачення культури наших дітей. В межах цього проєкту за казками Т. Винник створено мультфільми для дітей. З 2015 р. письменниця координує медійні проєкти ГО "Центр новітніх ініціатив та комунікації". Пані Тетяна – одна з організаторів Міжнародного фестивалю інтеграції слова у сучасному арт-просторі "Литаври" (2016, 2017). Літераторка також патруне ініціативну групу літературно-мистецького фестивалю "Територія Гоголівка. Перезавантаження" та інші культурно-просвітницькі акції. Усі ці заходи спрямовані на популяризацію української книги, представлення сучасної літератури.

Літературна кар'єра

Літературну творчість Тетяна Винник починала як поетка. Вона – авторка поетичних збірок "**Золотоноша**", "**Гетсиманська молитва**", "**Самоспалення дерева**", за яку у 2009 році отримала Грант Президента України для творчої молоді та премію "Благовіст". Вірші Т. Винник перекладені англійською, болгарською, російською, французькою, грузинською, польською, вірменською, італійською, румунською, в'єтнамською мовами. Вони лунали на радіо та телебаченні.

Згодом у Тетяни Анатоліївни з'явилося бажання спробувати писати в інших жанрах. Натепер Т. Винник є авторкою низки повістей для дітей. Зокрема, у 2015 році вийшла друком книга "**Відлуння нашої хати**". Ця сонячно-тепла книжечка розповідає про дівчинку Даринку та її уявного друга Талайка, хлопчика-відлуння. З його появою життя Дарусі змінюється: вона починає розуміти власну відповідальність і роль у родині. Врешті дівчинка розуміє, що дорослішає. Мова твору має цікаву особливість: "хлопчик-відлуння" розмовляє приказками. Це сповнює текст гумором, розвиває дитячу увагу, актуалізує пам'ять, робить процес читання цікавим, захоплюючим та повчальним.

У 2019 р. побачила світ повість "**Добрик і його пригоди**", в якій описані захопливі пригоди доброго, спостережливого й кмітливого пса – Добрика. Твір запрошує читачів поринути у мандри неймовірними краями, де доброта допомагає впоратися з усіма халепами і отримати омріяне. 2020 року була видана повість "**Космічна пригода Талалайка**". Ця книга про вже дорослішу Даринку та її друга Талалайка, на яких чекають неймовірні космічні пригоди. Разом із героями читачі дізнаються, як виглядають планети Сонячної системи, яка маса Сонця, кого називають близнючкою Землі та за скільки років можна перетнути Галактику. У книзі чимало добрих жартів, приказок та дитячих відкриттів.

У творчому доробку письменниці багато казок. Казки Тетяни Винник – це не лише веселі розповіді для дітей, але й повчальні історії, які пояснюють дітям різницю між добром і злом, прекрасним і жахливим, високим і низьким. Саме вони вчать мале-

чу бути вірними друзями, милосердними і небайдужими людьми. Гріють теплом та вчать дітей добру її казки **"Придорожній камінь"**, **"Заєць і зима"**, **"Новорічна казка"**, **"Вишнева пелюстка і струмок"**, **"Різдвяний янгол"**, **"Кінь із вітру"**, **"Співуча мушля"** та ін. В них кожен знайде для себе те, що йому на даний момент конче необхідно.

Українські діти щодня стають свідками страшних подій, що відбуваються у різних куточках країни. Тож важливо запропонувати їм книгу, в якій кожна дитина зможе побачити та уподібнити себе з головними героями оповідання – звичайними дітьми із звичайної української родини. Переживаючи у такий спосіб травматичний досвід разом із героями книги, дитина зможе отримати терапевтичний ефект. Саме такою книгою стала повість **"Моя мама схожа на Саскію"**, яка вийшла друком у 2023 році. У ній авторка висвітлює складні психологічні проблеми підліткового життя, підкреслює, що тільки повіривши в себе та свої сили, можна змінити будь-яку ситуацію на краще. На прикладі головних героїв, Богдана та Андрія, які навчаються в початковій школі, Тетяна Винник вирішує проблему подолання наслідків нестійкої психіки дітей, обумовлену страшними подіями військових буднів. Тому ця книга особливо актуальна зараз і не втратить такий статус в майбутньому, адже забувати про цю страшну трагедію не можна.

Тетяна Винник є членкинею Національної Спілки письменників України з 2006 року, літературно-мистецької та артистичної Академії (Болгарія) з 2013 року, Правління Національної Спілки письменників України з 2016 року. Протягом 2017-2019 років вона виконувала обов'язки заступниці голови Творчого об'єднання дитячих письменників Київської організації Національної Спілки письменників України. У 2018 року письменниця прийнята до Національної спілки журналістів України. Впродовж 2018-2019 рр. Тетяна Анатоліївна займала посаду відповідальної секретарки Національної спілки письменників України. Із 2019 року літераторка очолює "Молодіжну платформу" Київської організації Національної спілки письменників України. Того ж року вона увійшла до складу Асоціації українських письменників (АУП).

Досягнення та нагороди

Літературна та громадська діяльність Тетяни Винник набули високої оцінки. Ось перелік найважливіших її досягнень та нагород:

- 2003 р. – лауреатка Міжнародної українсько-німецької премії ім. О. Гончара (збірка поезій "Гетсиманська молитва");
- 2007 р. – лауреатка молодіжного конкурсу "Гранослов";
- 2009 р. – I місце у літературному конкурсі "Рукомесло" (переклади американської поетки Сільвії Плат., лауреатка премії "Благовіст" (поетична збірка "Самоспалення дерева");

- 2010 р. – дипломантка конкурсу "Коронація слова" у номінаціях: "Пісенна лірика про кохання" (пісенний текст "Я випала з життя"), "П'єси для дітей" (п'єса "Метелик і свічка"), "Кіносценарії" (кіносценарій для дітей "Відлуння");
- 2011 р. – III місце на молодіжному конкурсі "Смолоскип" (роман для дітей "Пригоди безіменного пса");
- 2012 р. – переможниця конкурсу "Мандрівник часу" (казка для дітей "Пелюстка і струмок");
- 2013 р. – дипломантка конкурсу "Мандрівник часу" (казка "Метелик і вишнева пелюстка");
- 2013, 2018 рр. – лауреатка "Корнійчуковської премії";
- 2014 р. – лауреатка поетичного турніру у Лондоні в межах Міжнародного фестивалю, присвяченому Всесвітньому дню поезії під егідою ЮНЕСКО, лауреатка премії ім. М. Коцюбинського (книга поезій "Прокинусь живою"), нагорода "Благодійник року" імені меценатів Тарновських;
- 2015 р. – відзнака "Dnipro-Book-Fest" та Всеукраїнського конкурсу "Краща книга України" (повість "Відлуння нашої хати"), дипломантка конкурсу "Метафора" (переклади Сільвії Плат);
- 2016 р. – медаль "За гідність і патріотизм" від Всеукраїнського об'єднання "Країна" та перемога на Всеукраїнському конкурсі "Краща книга України" у номінації "Світ дитинства" (книга "Відлуння нашої хати");
- 2017 р. – лауреатка Всеукраїнської премії ім. Л. Череватенка (поетична книга "Прокинусь живою");
- 2018 р. – відзнака Всеукраїнського літературного конкурсу прозових українськомовних видань "DNIPRO-BOOK-FEST" (книга "Відлуння нашої хати").
- Тетяну Винник неодноразово відзначали за кращі жіночі ініціативи та волонтерські проєкти на Чернігівщині.

Письменниця цікавиться міфологією, психологією, квіткарством. Любить готувати і подорожувати. Більше дізнатися про творчість літераторки можна за посиланням: *Ключ - Алла Гоцик (Дуба) про Тетяну Винник*
<https://chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/555>

2. Візитівка письменника: Кротюк Оксана Петрівна

"Люблю всі слова, мову люблю"

Оксана Петрівна Кротюк – українська дитяча письменниця та журналістка.

Як усе починалося

Оксана Кротюк народилась 18 грудня 1969 року в м. Луцьк Волинської області. Її батьки мали добрий літературний смак і прищепили його доньці. Отже книжки Оксана Петрівна любила з раннього дитинства. І вже у 3 роки й 2 місяці дівчинка стала читачкою Волинської обласної бібліотеки для дітей. Тоді ж її мати завела зошит на 40

сторінок і записувала в колонку назви книжок, які Оксана – сама чи з нею удвох – прочитала. Коли дівчинка пішла до школи, зошит був майже до кінця списаний. Навчалась Оксана Петрівна в школі №13 м. Луцьк. У 1989 р. Оксана Кротюк закінчила Луцьке педагогічне училище ім. Я. Галана, у 1994 р. – Київський державний педагогічний університет ім. М. Драгоманова. Отримавши диплом, Оксана Петрівна працювала в Українському центрі народної культури "Музей Івана Гончара", де виконувала обов'язки прес-секретаря. Згодом вона очолила відділ зв'язків із громадськістю. Впродовж 2004-2020 рр. обіймала посаду літературної редакторки журналу "Малютко". У 2010-2011 рр. Оксана Кротюк втілювала власний авторський проєкт на Українському радіо (канал "Культура", програма "Великий світ малого читача": дорослим про дитячу літературу, її проблеми та здобутки). Письменниця була експерткою літературного конкурсу "Коронація слова" у номінаціях "Проза для дітей" (2010 р.) і "Пісенна лірика для дітей" (2011, 2013, 2014 рр.), входила до складу журі літературної премії "Великий їжак" (2011 р.) та літературної премії НСПУ ім. П. Воронька (2018 р.). У 2019-2021 рр. Оксана Петрівна заснувала та координувала Всеукраїнський літературно-мистецький проєкт "Драгоман", була упорядницею та літературною редакторкою серії літературно-музичних видань "Нескорений ПроRock. Тарас Шевченко", "Нескорений ПроRock. Олена Теліга", "Нескорений ПроRock. Василь Симоненко" в рамках мистецького проєкту "Нескорений ПроRock", організованого Громадська спілкою "Музичний батальйон".

Літературна кар'єра

Перший вірш для дітей Оксана Петрівна написала у 27 років. А вже у 2008 р. вийшло дві книги Оксани Кротюк: збірка віршів **"Неслухняне левеня"** та **віршована казка "Найкраща земля"**. Відтоді письменниця систематично публікувала твори для дітей різних жанрів у журналах "Малютко", "Зернятко", "Пізнайко", "Ангелятко", "Крилаті" та колективних збірках. У 2009 р. світ побачили **"Веселі сноти"**, у 2011 р. – віршована **"Абетка"**. 2012 року вийшли друком вірш-гра **"В зоопарку"** та віршована казка **"Чорне море й синій кит"**. 2015 року на читачів чекали збірки віршів **"Чапчалапу, гусоньки!"** та **"От би мені коника"**. У 2017 р. вийшли книги **"Прилетіла пташечка. Традиційні свята народного календаря з творчими забавами"** та **"Купці, купці, гусочко! Забавлянки, масажики, ігри"**.

Книга **"Прилетіла пташечка. Традиційні свята народного календаря з творчими забавами"** відкриває перед читачами красу і шляхетність нашого народу. Прочитавши її, дитина знатиме весняні народні свята, ігри й забави та навчиться робити чимало мистецьких речей. У книжечку **"Купці, купці, гусочко! Забавлянки, масажики, ігри"** ввійшли дуже цікаві за формою і змістом віршики: театр на долонці ("Танцювали мишенята"), гра-забавлянка для дитятка, яке плаче, безкінечник ("Іде киця") і кілька дуже цікавих ігор-масажиків для спинки, рук. Вміщені забавлянки можуть допомогти бать-

кам активізувати рухливість дитини. Ця книга дуже змістовна, цікава і корисна татам і матусям у повсякденному спілкуванні з дітьми.

У 2018 р. побачили світ наступні два твори письменниці – **"Михлик їде на море"** та **"Рукавичка для носа"**. Вони увійшли до серії "Школа лікаря Тетті", покликаної прищепити дитині культурне й розумне ставлення до себе і свого здоров'я.

Книга "Михлик їде на море" у формі гри вчить дитину оптимально вдягатися для прогулянки; правильно рятуватися від морозу та від пекучого сонечка; лікувати невелику застуду; адекватно поводитися із рослинами та тваринами на вулиці. Прописані й намальовані в ній медичні істини цілком зрозумілі навіть найменшим читачам. Друга книжка серії "Рукавичка для носа" теж адресована наймолодшим читачам. В ній так само йдеться про здорові звички. Але тепер герої діють в інших обставинах. Бавлячись та слухаючи короткі теплі оповіді цієї книжки-розвивайки, малюки опановують знання про те, як бути здоровим, а отже, – щасливим.

У 2019 році друком вийшла збірка оповідань **"Песик Чапа"**. До неї увійшли 15 невеликих за обсягом оповідань, кожне з яких супроводжується кумедними ілюстраціями. Герої історій – маленькі хлопчики і дівчатка та їхні пухнасті домашні улюбленці, які зображені у звичайних буденних ситуаціях. Дуже потішними є оповідки про тваринку, як от "Сірик і Барсик" – про білого песика Барсика, який любив усе на літеру "Б", та сірого Сірика, якому подобалось усе на "С". Перелічуючи все, що вусо-лапо-хвостикам до вподоби на відповідну букву, авторка пропонує юним читачам побавитись у веселу гру "Улюблена літера". Ця збірка – книгознахідка для всіх турботливих батьків дошкільнят. Її читання стане важливим кроком у зростанні кожної маленької Людини, адже все, як відомо, починається з малого. Книги Оксани Кротюк є дуже цікавими, змістовними, відповідають віковим особливостям дітей, яким вони адресовані. У яскравій, ігровій і, водночас, стислій формі вони подають важливу інформацію для дітей, яка легко засвоюється, знайомлять з традиціями, обрядами, усною творчістю українського народу. Серед них і твори останніх років: **"Негарна звичка"**, **"Несправжня вулиця"**, **"Пластиліновий песик"** та ін.

Тетяна Качак, кандидатка філологічних наук, доцентка Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника небезпідставно вважає: "Усе написане письменницею О. Кротюк адресує дітям. У жанровій палітрі творів авторки – вірші-пісеньки, колискові, вірші-абетки, вірші-загадки, вірші-безконечники, сюжетні вірші, віршовані казки, оповідки на морально-етичні теми. Лірична, образна і гармонійна поезія О. Кротюк оточує дитину добрим світом замріяної природи. Кожен віршик сповнений тепла і світла, вчить дитину любити маму й тата, рідну землю, навколишній світ, зростати доброю і чуйною. Проста і зрозуміла, вона наповнена і глибоким філософським підтекстом. У віршах О. Кротюк – пісенні фольклорні мотиви, різноманітні традиційні художні прийоми і засоби творення образного світу для дітей: звуконаслідування, гра словом, чітке римування, ритм та особлива інтонація перелічування, алітерація та асоціації. Материнська любов витає у віршах, у яких світ природи близький і світові ди-

тини. О. Кротюк адресує свою творчість найменшим читачам і керується при цьому високими художньо-естетичними критеріями".

Досягнення та нагороди

Оксана Петрівна справедливо вважається однією з найяскравіших сучасних українських письменниць. Вона – лауреатка літературної премії ім. Н. Забіли (2006) та лауреатка літературного конкурсу "Рукомесло" (2009). Оксана Кротюк є членкинею Національної спілки письменників України та Національної спілки журналістів України. Проте сама авторка вважає так: "Про автора говорить і автора означає виключно те, що він створив. Відтак найвища нагорода, якої я була удостоєна як автор, – це розповіді батьків про те, що діти просять покласти на ніч біля подушки мою книжечку".

Письменниця живе та працює в Києві. Твори О. Кротюк включено до оновленої програми з літературного читання для початкової школи. Низку їх вміщено у хрестоматіях для позакласного та дошкільного читання.

Більше дізнатися про творчість літераторки можна за посиланням: <https://www.facebook.com/OksanaKrotiuk/>

3. Візитівка письменника: Ніцой Лариса Миколаївна

*"Наша мова – природна. Це – прामова,
а діалекти є багатством нашої мови"*

Лариса Миколаївна Ніцой – українська письменниця, педагогиня, громадська діячка, членкиня Національної спілки письменників України.

Як усе починалося

Народилася Лариса Ніцой 17 березня 1969 р. в селищі Капітанівка Новомиргородського району Кіровоградської області в родині лікарів та вчителів. У 1986 р. дівчина закінчила Голованівську школу і продовжила навчання на факультеті української мови та літератури Кіровоградського державного педагогічного університету. Закінчивши його в 1991 р. і вважаючи своїм покликанням роботу з дітьми, Лариса Миколаївна відхилила пропозицію займатися науковою роботою та пішла працювати вчителем української мови та літератури в загальноосвітній міській школі. Аби зробити навчання української мови цікавим, Лариса Миколаївна розробляла власні наочні та практичні матеріали. Багато уваги вона приділяла дітям із сімей соціального ризику. У 1998 р. на запрошення В'ячеслава Чорновола Лариса Миколаївна разом із сім'єю переїхала до Києва, де активно зайнялась політичною та громадською діяльністю: навчалася на курсах з виборчих технологій, від 1999 р. працювала в Апараті Народного Руху України, пізніше – в партії "Реформи і порядок" та у Верховній Раді України помічницею-консультанткою деяких народних депутатів. З 2010 р. займала посаду заступниці директора громадської організації "Центр стратегічних розробок". А з 2011 року Лариса Ніцой була головою правління ПрАТ "Кіровоградрибгосп".

Лариса Миколаївна отримала широку популярність як громадська діячка, борчиня за права українців та відстоювала україномовний простір в Україні. Письменниця ініціювала чимало соціальних та культурних проєктів, спрямованих на популяризацію рідної мови. Вона є засновницею щорічного круглого столу "Книга на захисті дитячої душі" за участю посадовців, письменників, діячів культури та освіти, присвяченого Міжнародному дню захисту дітей. У 2012 р. Лариса Ніцой ініціювала щорічне святкування Всесвітнього дня письменника в Україні, організувала перший в Україні письменницький флешмоб "Читаємо дітям", Всеукраїнський рух "Дорослі читають дітям" і Всеукраїнську акцію "Почитай мені, татку!". Вона є авторкою серії уроків для загальноосвітніх шкіл "Бібліотечний урок веде письменник". У 2017 р. письменниця брала участь у створенні резонансного закону "Про освіту".

Лариса Миколаївна запровадила також рейтинг дитячих книжок "Вибір дітей", членами журі якого стали діти з різних куточків України. Літераторка зауважує, що читати дитячі книжки повинні люди різних професій та віку: поліціанти, пожежники, лікарі, актори, будівельники, а також бабусі, дідусі, батьки; дорослі, які мають і не мають дітей.

Літературна кар'єра

Літературна діяльність Лариси Ніцой тісно пов'язана з її освітянською та громадською активністю. Письменниця переконана, що дитяча література – це насправді вкрай серйозно. Головний меседж літераторки постійно простежується через всі її твори: читання та проведення вільного часу повинне бути спільним для дітей і батьків. І її книги – чудовий тому приклад. Отже, авторка пише книги не лише для дітей, а й для їхніх батьків. Через казкових героїв Лариса Ніцой нагадує нам, дорослим, про різноманітні проблеми, які ми через щоденну метушню забуваємо. Всі казки базуються на реальних історіях, і більшість персонажів мають реальні прототипи. З початку 2000-х років Лариса Миколаївна почала занотовувати історії, що розповідала синові на ніч.

У 2001 р. був опублікований перший твір письменниці **"Казка про славного Орленка"**. Цей твір присвячений річниці загибелі В. М. Чорновола. Це була її перша, дуже незвична книжка-картинка, написана у фольклорному стилі. Поштовхом до вибору назви послужила українська пісня "Ой Морозе, Морозенку" та вірш Л. Костенко "Буває час орлів...". Книга складається з двох частин: для менших і старших читачів. Маленьким читачам у казковій формі розповідається про українську мову, українську націю, про боротьбу українського народу за свою незалежність. На дорослих чекає зворушливий нарис про В'ячеслава Чорновола з маловідомими широкому загалу фактами його життя. І казка, і нарис різні за сприйняттям, але доповнюють одне одного.

Далі світ побачили казкові повісті **"Пригоди лисеняти Бума"** (2006), **"Як хом'ячок друзів шукав"** (2008), **"Невигадані історії про звіряток-друзяток"** (2009), **"Казка про Українське щастя"** (2009), **"Ярик і дракон"** (2010) та багато інших. У

цих казках авторка зображує ситуації, типові для поведінки дітей нашого часу: про вовчика, в якого батько – голова лісової громади, білочку, яка розгублена через народження в неї братика-білченятка тощо.

У 2013 р. була надрукована екологічна казка **"Страшне страховисько"**. У цьому творі авторка розповідає читачам, як одного літнього дня дітлахи вирушили до лісу і зустріли там страховисько зі сміття і бруду. А потім вони дізналися, що то лісовик, якого образили люди, накидавши сміття. Діти вирішили врятувати ліс. На прикладі головного героя своєї книги – Лісовуні, письменниця пояснює, чому потрібно берегти навколишнє середовище.

2014 р. друком вийшла книга для родинного читання **"Неслухи і вередулі"**, в якій зібрані повчальні історії. Кіт Муркіт знає всіх сусідських дітей. Хтось великий лінюх, хтось обманщик або грубіяничик, а хтось забудько чи вередійко. Усім діткам випадають випробування – казкові пригоди, які допоможуть неслухам виправитися. Казкові історії письменниці хоч і мають неабияке виховне значення, але написані без зайвих нотацій та моралізаторства.

Окреме місце в доробку письменниці посіла також казка **"Незламні мураші"**, що стала першою книжкою для дітей про російсько-українську війну, в основу якої лягла не так терапевтична чи загально гуманістична ідея, як чітка настанова на героїчний переможний чин, протистояння з ворогом, як єдиний можливий спосіб утвердження ідеалу людяності та свободи. Письменниці вдалося художньо вишукано поєднати в дитячій уяві конкретику жахливого сьогодення війни з міфопоетичним позачасовим протистоянням добра і зла, що зробило логічною і єдино можливою у книжці фінальну перемогу щиросердних мурашів над підступним ворогом (хоча наша боротьба все ще триває).

На окрему увагу заслуговують книги письменниці "на захисті дитячої душі". Серед них: **"Мій Блек"** (2014), **"Зомба або історія про милосердя"** (2015) та **"Дві бабусі в незвичайній школі або скарб в колясці"** (2016). Книга "Мій Блек" – це незвичайна історія, що трапилась із звичайним песиком. Змалку він відчув жорстокість життя, але знайшов друга-хлопчика, який готовий віддати все заради собаки. Згодом Блек неодноразово допомагав своїм господарям та врятував свою маму з неволі. Ця невелика історія вчить мріяти, адже кожна мрія коли-небудь має здійснитися. Також не варто забувати про диво і допомагати ближнім – людям і тваринам. А чотирилапі друзі ніколи нікого не залишать у біді.

Книга **"Зомба або історія про милосердя"** розповідає про хлопчика-сироту, якого вуличні діти прозвали Зомбою. Доля Зомби нелегка. Та попри жорстокість та байдужість дорослих, знайдеться добре серце, яке прихистить дитину. Сюжет цієї книги нікого не залишить байдужим.

Сьогодні інклюзія в Україні – це не стільки добровільне виявлення уваги та поваги до людей з інвалідністю, скільки наш соціальний обов'язок. Люди різні, і всі потребують рівних прав і доступності. І дитяча книжка – це те, що може допомогти в

якомога лагіднішої формі пояснити дитині ці істини. Коли в дитячій літературі з'являються персонажі на кріслах колісних, з різними видами інвалідності, дитина звикає до того, що так має бути. Адже таким вона бачить цей світ через віконечко дитячої книжки. Саме такою книгою є повість "Дві бабусі в незвичайній школі або скарб в колясці", що була опублікована у 2016 р. Головним героєм цієї книги Лариса Ніцой зробила хлопчика з інвалідністю, що було незвично для української літератури. Авторка остерігалася, що українське суспільство може не сприйняти подібну дитячу книгу, написану у веселому пригодницькому стилі. Хоча сама Лариса Миколаївна наголошує, що така форма викладу матеріалу може допомогти дітям з інвалідністю, які матимуть героя для наслідування.

Досягнення та нагороди

За свою літературну та громадську діяльність Лариса Миколаївна отримувала численні відзнаки:

- 2007 р. – дипломантка літературного конкурсу "Коронація слова";
- 2014 р. – лауреатка Всеукраїнської літературної премії "Гілка золотого каштана" в галузі соціальної прози;
- 2017 р. – звання "Людина року" за створення феномену в освітньому процесі;
- 2018 р. – лауреатка міжнародної літературної премії "Коронація слова" в номінації "Сценарій анімаційного фільму";
- 2019 р. – книга "Незламні мураші" увійшла до Книги рекордів України;
- 2020 р. – твір "Навіщо песикові гавкати" став книгою року в номінації "Соціальна книга";
- 2020 р. – лауреатка Літературної премії ім. П. Воронька.
- 2021 р. – Патріотична казка "Незламні мураші" отримала Премію Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва.

Лариса Ніцой – авторка книг для дітей, які навчають та виховують гідне покоління нових українців. Лариса Миколаївна надзвичайно уважна до дитячого світу, цікавиться психологією, колекціонує дитячі книжки та мультфільми. Їй подобається слухати музику, танцювати, організовувати свята. Вона любить фотографувати, подорожувати Україною. А ще письменниця має ідею спорудження в Україні пам'ятника книзі – як символу нації, що постійно прагне до розвитку і вдосконалення. Літераторка переконана: читання виховає гідне покоління нових українців і позитивно вплине на цілу країну.

Більше дізнатися про творчість письменниці можна на персональному сайті письменниці: <http://www.nitsoi.com/content.php#firstFirst>.

Якщо вище згадані письменниці зазвичай пишуть для наймолодших читачів, то аудиторією наступних авторів є старші підлітки.

4. Візитівка письменника: Нікуліна Анастасія Олегівна

*"Коли настане час зробити вибір,
не впусти в себе Темряву"*

Нікуліна Анастасія Олегівна – молода, але вже широко відома українська письменниця, сторітелерка, копірайтерка, інстаблогерка та книжкова оглядачка.

Як усе починалося

Анастасія Нікуліна народилася 23 вересня 1989 р. у Львові. Навчалася дівчина в гімназії з поглибленим вивченням іноземних мов та українознавства. Згодом Анастасія Олегівна закінчила факультет міжнародних економічних відносин Львівського національного університету ім. І. Франка. Проте роботу обрала не за фахом, а ближче до душі. Сьогодні вона працює копірайтеркою, але планує зробити професією творчість і працювати лише з книгами. З дитинства грає у футбол, обожає подорожі, море, гори, грози, постійно читає, веде блог в інстаграмі @innspirit. У 2016 р. Анастасія Нікуліна вступила до Львівського жіночого літературного клубу.

Літературна кар'єра

Анастасія Нікуліна працює у різних жанрах та пише для широкої аудиторії. Її твори для дітей і підлітків створені переважно у жанрах гостро соціальної прози, реалізму, фентезі, антиутопії, містики, є в неї також казки, драми й пригодницькі повісті. Перший роман **"Завірюха"** у вигляді п'єси для старшого шкільного віку письменниця написала у 2013 р. Це – українське міфологічне фентезі з захопливою світобудовою та характерними персонажами. Яр, син давнього роду Завірюх, наділений могутньою силою. Заради звичайної людської дівчини він порушив тисячолітні закони та пішов наперекір богам.

У 2014 р. в збірці "Теплі історії про кохання" під псевдонімом Іва Шон було опубліковано перше оповідання авторки.

Бестселлером Анастасії Нікуліної став роман-буря **"Сіль для моря, або Білий Кит"**, що вийшов у 2017 р. Книга розповідає про дивну дружбу прикутої до крісла колісного жінки та дівчини-підлітка, яка має купу проблем у житті і неодноразово задумувалася про самогубство. Об'єднує цих двох людей любов до моря. Роман вчить читачів доброті, небайдужості, дозволяє зазирнути собі в душу і переоцінити свої вчинки. У 2021 р. твір був екранізований.

У 2018 р. світ побачила книга **"Згряя"**. Це – підлітковий роман про львівських трейсерів, написаний "з життя", оскільки авторка й сама захоплювалася паркурком. Літераторка розповідає про п'ятьох хлопців, які щодня кидають виклик міським висот-

кам і собі. Бо для них паркур – це стиль життя, бажання постійно робити неможливе. Але з'являється загадкова незнайомка Таша. Новий друг чи ще одне випробування? Без команди їм буде важко, але разом вони завжди сильніші, разом вони – "Зграя".

Анастасії Нікуліній важливий та цікавий внутрішній світ людини. Про це свідчить і книга **"Все буде добре"**, яку було видано у 2018 р. У цьому романі письменниця розповідає, як переплітаються долі чотирьох персонажів твору, що дружили в дитинстві та зустрілися вже в дорослому житті. Однак недаремно кажуть, що час мало кого змінює в кращу сторону. Дружбу застилає корисливість, а спогади про минуле використовуються з метою вигоди. Точно і невблаганно автор передає дисонанс щирості й підлості.

У 2020 р. вийшов гостросюжетний психологічний трилер **"Більше нікому"**. В ньому авторка розповідає про скандально відомого у минулому художника, який сьогодні продає пігулки для схуднення. Як це сталося? Він не пам'ятає. Чому його підозрюють у вбивстві неповнолітньої? Замість відповідей – лише дивні малюнки, невідомо коли виведені його рукою, і почуття провини за речі, які він не робив. Чи робив, але забув? Письменниця разом із читачем розмірковує над питаннями: чому слава може бути небезпечною та як нас змінює думка людей навколо?

У 2021 р. побачив світ фентезійний роман **"Викрадачі снігу"**. Літераторка розповідає історію дев'ятирічного Річі. Хлопчик жив зі своїм дідусем і найбільше любив слухати його захоплюючі історії про чорноборців – воїнів, що борються з Вогняними Велетами, та про різдвяних "павуків", які оберігають від Темряви. І про те, що колись були морозні та сніжні зими, а не тоскна мряка, яка тягне з людей життя й віру в диво. Коли напередодні Різдва дідусь опиняється в лікарні, Річі вирішує врятувати його. Для цього потрібно просто знайти й викрасти сніг. Допомогти в цьому можуть лише міфічні чорноборці. Твір переносить нас у фантастичний світ, де реальність переплітається з магією. Це історія про силу віри, впевненості і дитячої мрії про диво. Письменниця дарує читачам захоплюючий сюжет, сповнений пригод, безпеки та незабутніх персонажів.

У 2022 р. вийшов друком ще один зимовий роман **"Я їду шукати"**. Ця захоплююча історія про те, як нитки долі переплітають життя різних людей і роблять їхні історії надзвичайно важливими. Засновник благодійного фонду, у якого викрали доньку, і сам безслідно зникає. Слідчий на межі розлучення, за будь-яку ціну хоче зберегти власну родину. Вулиці тремтять від нелегальних нічних перегонів, блогери-мільйонники полюють на хайп, а вихованці дитячого будинку щодня чекають на волонтерів. І поки кожен загруз у своїх проблемах, дивакуватий п'ятнадцятирічний хлопець уперто везе листа Миколаю через усю країну. Саме він стає символом віри в чудеса та здатності змінити світ. Книга надихає на роздуми про справжні цінності в житті та показує, що істинне задоволення можна знайти, роблячи добрі справи та прагнучи до вдосконалення світу навколо нас.

У 2022 р. також була видана книга **"Відбій повітряної тривоги"** – артщоденник перших місяців повномасштабного вторгнення. Твір створений спільно двома українськими митцями: художником О. Греховим, який завжди був голосом соціально важливих проєктів, та письменницею й активною волонтеркою А. Нікуліною, яка дібрала влучні слова, що занурюють у контекст подій і нагадують про значимі моменти початку війни. Всі ілюстрації та тексти – про спільний біль, спільну радість, спільні подвиги і вчинки, спільні чвари та меми. Про те, чим ми жили ці перші місяці після 24 лютого 2022 р. Від війни прокинулася вся Україна. І зараз кожен із нас робить все можливе для перемоги, щоб назавжди був відбій повітряної тривоги. У творі висловлено біль та трагедію українців під час воєнних дій, завдяки чому буде збережено пам'ять про цей період.

Книги Анастасії Нікуліної вміють зацікавити читача. Вони написані яскравою живою мовою, викликають свіжі емоції. Їхня авторка – сучасна українська письменниця та блогерка, що веде активне життя в соціальних мережах. Вона постійно спілкується з фанатами і часто черпає від них натхнення.

Досягнення та нагороди

Творчість письменниці була оцінена багатьма літературними відзнаками. Серед них:

- 2013 р. – I місце у конкурсі "Майстерня чудес" (твір "Гість" під псевдонімом Іва Шон);
- 2016 р. – перемога в міжнародному конкурсі "Коронація слова" в номінації "П'єси для дітей" (п'єса для старшого шкільного віку "Завірюха" та твір "Сіль для моря, або Білий Кит" у вигляді п'єси);
- 2018 р. – міжнародна українсько-німецька літературна премія ім. Олеся Гончара у номінації "Проза", відзнака "Найкраща книга для підлітків" за підсумками року премії "Глиняний кіт" (книга "Сіль для моря, або Білий Кит") та номінація у короткому списку "Дитяча книга року ВВС" (роман "Згряя");
- 2019 р. – премія "Еспресо. Вибір читачів" у категорії "Найкраща книжка для дітей і підлітків" (книга "Згряя"), сценарій за книгою "Сіль для моря, або Білий Кит" увійшов до переліку кінопроєктів – переможців Одинадцятого конкурсного відбору Держкіно у категорії "Ігрові короткометражні фільми-дебюти".
- У 2022 р. – здобула перемогу у Всеукраїнському рейтингу "Книжка року-2022", номінація "Дитяче свято", книга "Я іду шукати".

Анастасія Нікуліна зробила успішний старт. Тож очікуємо на її нові твори. Більше дізнатися про творчість письменниці можна за посиланням: *Анастасія Нікуліна*.
Сторінка автора: <https://www.facebook.com/writeranastasianikulina/>

5. Візитівка письменника: Макс Кідрук

"Треба писати так, щоб по тілу бігли мурашки"

Максим Іванович Кідрук – один із найталановитіших українських письменників, патріот, мандрівник, популяризатор науки і подорожей.

Як усе починалося

Народився Максим Кідрук 1 квітня 1984 р. у селищі міського типу Володимирець, що на Рівненщині. Батько Максима – письменник-гуморист змалку прищепив синові здорове почуття гумору та любов до літератури. Книги викликали у юнака непереборне бажання й самому стати письменником. А середня освіта виростила у хлопця раціональне зерно, оскільки навчався він у фізико-математичному класі з посиленим вивченням англійської мови. З усіх предметів Максим мав оцінки "відмінно". Набуті знання знадобилися йому у подальшому житті. У 2001 р. Макс Кідрук закінчив школу із золотою медаллю. Того ж року вступив на механіко-енергетичний факультет Рівненського університету водного господарства (спеціальність "Теплоенергетика"). На другому курсі Максим Іванович самостійно освоїв програмування і вже через рік почав працювати програмістом та займатися розробкою САД-систем. Розуміючи, що на досягнутому зупинятися не слід, Максим Кідрук у 2005 р. вступив до аспірантури НТУУ Київського політехнічного інституту на теплоенергетичний факультет. Через два роки він виграв грант на навчання за кордоном і виїхав до Стокгольма, де вступив до аспірантури Королівського технологічного інституту.

З цього ж часу Макс Кідрук почав мандрувати – спочатку Європою (впродовж 2007-2008 рр. побував у Фінляндії, Норвегії, Італії, Франції, Балтійських країнах), тоді – за її межами. Максим Іванович відвідав понад 35 країн, серед яких Танзанія, Мексика, Еквадор, Перу, Китай, Чилі, Бразилія, Ангола, Намібія, Нова Зеландія, Індонезія та інші.

У листопаді 2014 р. Макс Кідрук спільно з громадською організацією "Література. РВ" розпочав науково-популярний проєкт "Quantum" у м. Рівне. Метою цього проєкту було розширення світосприйняття глядачів через різноманітні лекції про космічні тіла та квантову фізику. Періодично Максим Іванович читав у "Кругозорі" курс "Як самостійно організувати подорож Латинською Америкою", де розповідав, як отримати візи, скласти маршрут, зробити мандрівку максимально економною тощо. М. Кідрук також є автором проєкту "Теорія неймовірності" на Українському Радіо, що реалізувався у 2021 р.

У 2022 р. Максим Іванович відкрив власне видавництво – "Бородатий Тамарин", яке спеціалізується на нон-фікшн та науково-популярній літературі.

Літературна кар'єра

Макс Кідрук – справжня легенда української сучасної літератури. Сам себе письменник характеризує як скептика, атеїста та матеріаліста. Саме він подарував читачам перший український технотрилер, а ще об'їздив півсвіту, перечитав сотні книжок і зрозумів, що щастя – це бути на своєму місці. Понад 40 статей про свої подорожі Мак-

сим Кідрук опублікував в журналах "МАНДРИ", "Український тиждень", "РІА Львів", "Велика прогулянка", газеті "Високий замок". Його оповідання та критичні статті виходили друком у літературному журналі "Дніпро", газеті "Літературна Україна".

Влітку 2008 р. Максим Іванович вирушив у тривалу подорож Мексикою. Вона стала першою великою мандрівкою за океан. За результатами поїздки було створено книгу-тревелог **"Мексиканські хроніки. Історія однієї мрії"**. Наступного, 2009 р., письменник здійснив ще одну велику подорож – до Південної Америки (Еквадор, Перу, Чилі) та острова Пасхи, де став першим офіційно зареєстрованим українцем. На основі цієї поїздки було написано книгу **"Подорож на Пуп Землі"**. У грудні того ж року М. Кідрук вирушив у мандри до Пантаналу (Бразилія). Ця мандрівка лягла в основу книги **"Любов і піраньї"**. Країнами Близького Сходу (Ліван, Сирія, Йорданія та Єгипет) Максим Іванович мандрував взимку 2010-2011 рр. Цілий місяць він провів у пустелі Сахара, відвідавши п'ять оаз: Дахла, Харга, Фарафра, Бахарія та Сива. Повернувшись із Сахари на початку лютого, літератор став свідком єгипетської революції.

У квітні 2011 р. Макс Кідрук вирушив до Нової Зеландії. Враження від цих подорожей письменник змалював ще в одному автобіографічному творі **"На Зеландію!"**. У грудні 2011 – лютому 2012-го Максим Іванович мандрував Намібією та Анголою. Всі історії письменника про скитання далекими країнами сповнені адреналіну, імпровізації та історичними загадками. Читаючи їх, ми запалюємось мандрівним азартом автора. Саме він і ввів Макса Кідрука у світ літератури.

25 вересня 2012 р. вийшов друком науково-фантастичний технотрилер **"Бот: Атакамська криза"**, який отримав продовження з непростю для вимови назвою **"Бот: Гуаякільський парадокс"**. Критики охрестили цей твір "першим українським технотрилером". Роман став успішним не тільки в Україні, а й за кордоном. Третьою фінальною частиною твору "Бот" стала книга **"Заирни у мої сні"**, що вийшла у 2016 році. Автор розповідає про п'ятирічного хлопчика Тео, в якого під час операції на 36 секунд зупиняється серце. Хоч лікарям і вдалося витягнути хлопчика зі стану клінічної смерті, після операції з ним починає відбуватись щось надприродне. Уві сні до нього навідується якась лиха сила. Родина намагається дізнатись, що ж не так з їхнім сином і звертається до лікарів. Але це "лихе" починає усвідомлювати, що за ним спостерігають.

У вересні 2013 р. Макс Кідрук презентував свій новий технотрилер під назвою **"Твердиня"**. Ця книга за популярністю не поступається всім попереднім. Літератор вміє дивувати нетиповою для українського читача літературою. Завдяки його книгам поринаєш у пригодницький світ подорожей і небезпек, особливо це відчутно саме в "Твердині".

Восени 2014 р. вийшов друком трилер **"Жорстоке небо"** – роман-катастрофа з елементами детективу, який автор характеризує як перший український роман про українську авіацію. У книзі, частково заснованій на реальних подіях, описується драматична історія про розслідування авіакатастрофи українського літака у Франції.

У квітні 2015 р. на замовлення польського видавництва Akurat було опубліковано першу публіцистичну книгу Макса Кідрука "**Ja, Ukrainian**" (назва українського видання "**Небратні**"), в якій автор аналізує історію відносин України та Росії від початку визвольної війни під проводом Б. Хмельницького й до подій Євромайдану та російської агресії на сході України. Протягом наступних років Максим Кідрук поступово переходить від технотрилерів до драматичних і психологічних романів. У 2017 р. вийшов роман "**Не озирайся і мовчи**", сюжет якого ґрунтується на цілком реальній й доволі незвичній теорії, що час – це не замерзле озеро із загадовими бульбашками, де існує простір, але відсутній час; в них можуть потрапити істоти як з минулого, так і майбутнього. Із цього й починається химерна пригода головного героя. Хоч сюжет і крутиться навколо фізики, книга не сприймається як занудний університетський підручник. Автор майстерно вплітає науку в буденність.

У 2018 р. побачила світ книга М. Кідрука "**Де немає Бога**". Цей роман про окремих людей із своєю унікальною історією, яких доля звела разом в одному місці. Це історія про виживання, протистояння інстинктів та розуму, про межу, за якою всі людські якості стають звірячими.

Восени 2019 р. вийшов друком роман "**Доки світло не згасне назавжди**" з доповненою реальністю. Окрім інтерактивної обкладинки до книги розроблено мобільний додаток, що містить додаткові сюжетні лінії, фотографії місць, в яких відбуваються події роману, щоденник однієї з героїнь та чат, де читач має змогу поспілкуватися з одним із персонажів.

1 січня 2023 р. надруковано науково-фантастичний роман Макса Кідрука "**Колонія**", перший із фантастичного циклу "Нові Темні Віки". Він присвячений колонізації Марса, стосункам між Землею-метрополією і Марсом-домініоном, політичним та екологічним проблемам на Землі у ХХІІ ст. Цього ж року світ побачила книга "**Теорія неймовірності**". Вона була створена на основі сценаріїв однойменного науково-популярного радіоблогу, випуски якого виходили в ефірі "Українського Радіо" у другій половині 2021 р. Книга містить 70 історій, що розвінчують розповсюджені міфи і пояснюють різноманітні технології, події та явища з погляду науки. На 2026-ий заплановано вихід другої книги циклу – "Колапс". До речі, Макс Кідрук чи не першим в Україні почав створювати буктрейлери до своїх книг.

Досягнення та нагороди

Літературна творчість Макса Кідрука високо оцінена як читачами, так і колегами-письменниками. Свідчення цьому – відзнаки, отримані літератором:

- 2009 р. – лауреат конкурсу "Коронація слова" (II премія за книгу "Мексиканські хроніки. Історія однієї Мрії") та диплом "Відкриття року";
- 2010 р. – II премія конкурсу "Книга року";
- 2017 р. – роман "Не озирайся і мовчи" увійшов до короткого списку премії "Книга року ВВС";

➤ 2018 р. – гостросоціальний роман "Де немає Бога" увійшов до короткого списку премії "Книга року ВВС".

Максим Кідрук захоплюється авіацією та американським футболем, є фанатом рок-гурту "Iron Maiden". Проживає в м. Рівне.

Більше дізнатися про творчість письменника можна за посиланням: *Макс Кідрук* | *Офіційний сайт* <https://darkages.maxkidruk.com/>

6. Візитівка письменника: Любко Дереш

*"Все, що можна зробити за життя,
робиться зараз – або не робиться взагалі"*

Любомир Мирославович Дереш за паспортом, або Любко Дереш за псевдонімом – один із найвідоміших сучасних українських авторів – прозаїк та есеїст, представник постмодерної літератури, лектор і сценарист, викладач літературної майстерності та розробник інноваційних підходів у творчості.

Як усе починалося

Любко Дереш народився 10 серпня 1984 р. у містечку Пустомити на Львівщині. Мав сім'ю: маму-медикину та дуже начитаного тата, який мав колекцію різноманітних енциклопедій, книг про мистецтво, еволюцію життя, анатомію. Але найбільше письменник відгукується про вплив дядька, що відкрив йому безмежність Всесвіту та вперше познайомив із терміном "трансцендентальна медитація". Саме він заклав цікавість Любка до змінених станів свідомості та психоделічної революції в суспільстві. Початкову освіту Л. Дереш здобував у Пустомитській середній школі № 2. Ставши старшокласником, перейшов до Львівського фізико-математичного ліцею. Навчаючись у цьому закладі, Л. Дереш почав писати. Вищу освіту Любко Дереш здобував на економічному факультеті Львівського університету ім. І. Франка (спеціальність "Облік і аудит").

Письменник є активним учасником культурних та суспільних процесів в країні. Зокрема, долучається до засідань Київського дискусійного клубу дилетантів і інтелектуального клубу "Foundation for Future". З 2007 р. Дереш є членом Всесвітньої Ліги "Розум поза наркотиком" і пропагує здоровий спосіб життя. У 2008 р. Любомир Мирославович вів програму "Книжкова полиця" на телеканалі КРТ. У 2013 р. був членом журі Всеукраїнського грантового конкурсу "Інтелектуальний капітал України".

Наприкінці 2013 р. письменник розпочав Марафон "100 книжок за 400 днів", щоб заохотити молодь читати книжки та розширювати свій кругозір. У серпні 2023 р. Любко Дереш запустив благодійний продаж своїх ранніх творів, які не виходили друком. Сам автор окреслив ці публікації як "видання чисто для фанів". Усі кошти від продажу пішли на підтримку 80-ї ОДШБр та 215-го батальйону 125-ї ОБр ТрО.

Літературна кар'єра

Критики небезпідставно називають Любка Дереша письменником-вундеркіндом і феноменом сучасної української літератури. Свої перші романи хлопець почав писати з 15 років. Ще у 1999 р. був завершений дебютний роман **"Культ"**, але видали його трьома роками пізніше, після досягнення автором повноліття. Виправдовуючи свою назву, роман став майже культовим. Молодіжний побут, стосунки, сленг, ризиковані іграшки тінейджерів, їхні спроби за будь-яку ціну потрапити "по той бік реальності" – все це Любка Дереш. Твір викликав шквал емоцій у читачів, зацікавив критиків і став своєрідним підсумком літературних пошуків 90-х років ХХ ст. За три роки після виходу книга була перекладена французькою, німецькою, італійською, польською та іншими європейськими мовами. Отримавши чималу порцію схвальних відгуків про першу роботу, Любомир Мирославович без остраху публікує наступні твори: **"Архе: Монолог, який ще триває"**, **"Поклоніння ящірці. Як нищити ангелів"** та **"Намір!"**. Як відзначили критики: *"Л. Дереш та його "Архе" – це талант, помножений на нестримне почуття гумору, який зведено у ступінь повної відсутності стереотипів"*. Другий роман автора – "Поклоніння ящірці", був написаний раніше, ніж "Культ", але вийшов після нього. В цьому творі письменник з дивною для його віку сентиментальністю описує жорстокі забавки тінейджерів. Комплекси, страхи, приховане і явне суперництво, музичні уподобання і стереотипи місцевої "моди" – усі мотиви, актуальні для світу підлітків, Л. Дереш розгортає через аморальність, до якої ставиться без надмірної критики. Деякі з героїв "другого плану" у цьому романі стали повноцінними персонажами роману "Культ", а певні сюжетні "ходи" набули там цікавого розвитку. У романі "Намір!" автор переплітає психологію й містику, створює нову реальність. Підліток, ледар та пофігіст, раптом отримав надзвичайний дарунок долі – феноменальну пам'ять. Але несподіваний дар підкинув хлопцю нові сюрпризи, парадоксальні відкриття і дивовижні одкровення.

Книга **"Трохи п'їтьми, або На краю світу"** розповідає про фестиваль невдалих самогубців в Карпатах. Гострота твору полягає в тому, що люди, які не зуміли з першого разу покінчити з собою або поки що не зважилися на це, напевно обірвуть свій життєвий шлях, якщо не знайдуть відповіді на запитання: у чому ж сенс їхнього життя? Сюжет книги поєднує потойбічні сили, альтернативну музику, містику та історії субкультур.

Автор зробив ці твори досить різними, але є дещо, що їх об'єднує. Вони були написані для підлітків і передавали власний життєвий досвід літератора. Їх персонажі – молоді люди, які переживають період становлення себе, проявляють характер у різних ситуаціях, намагаються зрозуміти світ, шукають істину. У їхніх вчинках – багато переконливості й реалізму, та разом із тим присутні елементи містики. Головну мету своїх творів автор бачить в посиленні усвідомленості молоді: усвідомленості себе, навколишнього світу і буття в цілому. Зважаючи на молодість автора, своєрідні сюжети, увагу до містицизму книги Любка Дереша захоплювали переважно тінейджерів.

Попри швидкий та яскравий дебют у 2007 р. Любомир Мирославович несподівано зникає з літературної арени. Сам письменник стверджує, що ця перерва була потрібна йому, щоб знову знайти себе. Літератор розповідав, що йому було складно переживати періоди дорослішання та зміни себе, адже хотілося писати так, як раніше, щоб читачі отримували те, що їм любили в його творчості. Але довелося прийняти нову реальність і заново віднайти сенси. Любо Дереш почав додавати у твори більше філософських та злободенних елементів, завдяки чому привернув увагу старших читачів. Автор уміє інтригувати, провокувати, ставити запитання, на які не завжди можна знайти однозначні відповіді. За допомогою впізнаваних авторських прийомів та особливої манери викладу письменник створює нову реальність, де вигадане тонко переплітається з дійсним. У своїх романах літератор плекає власну філософію й міфологію, за якими читачі впізнають почерк автора.

Мовчання письменника перервалося у 2011 р. виходом книги **"Алхімічна комедія "Голова Якова"**, яка викликала чимало дискусій у літературних колах. У творі розповідається, як геніальний композитор Яків отримав від свого брата, політтехнолога, незвичну пропозицію – створити симфонію до відкриття Євро-2012. Замовники – таємничі темні отці. Невже він створюватиме музичний пролог до апокаліпсиса? Рідна домівка стає для нього мистецькою в'язницею. І навіть попри постійну присутність у його житті чотирьох жінок-муз – жодна нота не лунає в голові Якова. Щоб віднайти потрібні звуки, йому доведеться зіграти на найпотаємніших струнах душі, а, може, вмерти й відродитися знову.

Ще один роман Л. Дереша **"Спустошення"** – про межу, з-за якої не повертаються. Це неофіційний гімн для мілленіалів та інтелектуальних кочівників. Це роман для тих, хто знає щось про маніпуляції свідомістю і медитацію, про хаос і несвідоме, про "чорних лебедів" і про Звіра, який крадеться у пільмі. У цих творах автор шукає інтуїтивні, емоційні відповіді на запитання: чим є людське життя, що таке людина, з чого й для чого вона створена? Він намагається знайти відповіді на глибинні світоглядні питання, весь його шлях – це мандрівка в пошуку одвічних людських цінностей.

Подальші роздуми Любка Дереша про життя описує славнозвісний "синайський цикл", до якого увійшли три книги: збірка повістей **"Миротворець"**, роман **"Остання любов Асури Махараджа"** та збірка оповідань **"Пісні про любов і вічність"**. Книга "Миротворець" складається з двох повістей та оповідання, в яких перед нами постає зовсім несподіваний і трохи загадковий Любо Дереш. Це дивні історії, сумні та загадкові, лейтмотивом яких звучить філософська думка: "Генії та герої завжди самотні". Роман "Остання любов Асури Махараджа" – це алегорична історія про демона, який вирішив покинути розкіш нижніх світів заради любові до сліпої дівчини з України, що мешкає в самому серці Нью-Йорка. Протистояння напівбогів і демонів; демонстрації на Уолл-стріт і харизматичні проповідники; метафізичні запитання і смачні історії з лівообертальних світів – все це є у романі Л. Дереша. І про любов, від якої тане серце.

У збірці "Пісні про любов і вічність" автор інтригує, ставить запитання, на які дає парадоксальні відповіді. За які принципи треба триматись у цьому житті? Чи потрібні вони взагалі? У чому справжня цінність людини? До чого призводять пошуки смислів буття? Письменник пропонує шукати власні відповіді на питання, що ставлять пісні про любов і вічність. Ці твори сповненні пошуку вмиротворення в сучасному буремному світі – пошуку "дому всередині".

Окремою нішею Любка Дереша є дитячі книги, в яких письменник знайомить читача із всесвітньо відомими особистостями, чия творчість та винаходи викликали захоплення і подив. Серед визначних постатей, що здивували світ своєю незвичайністю – класик української літератури ХІХ ст. Микола Гоголь (нарис "Два Гоголі: Микола Васильович і Микола Васильович (дитинство Миколи Гоголя)"); фізик та винахідник у галузі електрики Нікола Тесла (нарис "Найкращий друг блискавок, або Загадки Ніколи Тесли (дитинство Ніколи Тесли)"); автор теорії відносності та Нобелівський лауреат у галузі фізики Альберт Ейнштейн (нарис "Пан Зануда (дитинство Альберта Ейнштейна)"); "король жахів" сучасної літератури Стівен Кінг (нарис "Король жахів Стівен Кінг (дитинство Стівена Кінга)"); один із засновників американської літератури, чії твори захоплюють дітей не одного покоління, Марк Твен (нарис "Марк Твен – глибина достатня! (дитинство Марка Твена)").

Любка Дереш є одним із найвідоміших сучасних українських авторів. Йому належить титул лідера сучасного літературного покоління. Багато українців шанують його як молодіжного кумира №1. Творчість письменника суперечлива, як сам світ. Хтось захоплюється нею, а хтось говорить про "падіння морально-етичних цінностей". Але не можна заперечити очевидне: Любка Дереш – автор національних бестселерів, український письменник, якого читає Європа.

Досягнення та нагороди

Книги Любка Дереша неодноразово перемагали в літературних конкурсах. В тому числі:

- 2003 р. – II місце у конкурсі "Книжка року" (роман "Поклоніння ящірці");
- 2005 і 2007 р. р. – III місце у конкурсі "Книжка року ВВС" (роман "Трохи п'ятьми"), романи "Намір!" та "Трохи п'ятьми" увійшли до п'ятірки кращих книжок на цьому ж конкурсі;
- 2005 р. – роман "Намір!" визнано "найкращим із творів для сучасної молоді, якій подобається фентезі";
- 2006 р. – III місце в конкурсі "Книжка року" (роман "Архе: Монолог, який ще триває");
- 2008 р. – II місце у конкурсі "Найкраща українська книжка" (збірка есеїстики "Трициліндровий двигун любові").

Любомир Мирославович захоплюється психологією та йогою, цікавиться культурними та духовними традиціями світу. Він активно співпрацює з представниками інших мистецтв для повнішого висвітлення людської природи.

Любко Дереш завжди наголошує, що українців характеризує "лагідна сила". Але це не про слабкість, це про вміння віддавати, служити й донатити. Не піддаватися на моральний шантаж, а завжди повертатися до свого буття, вміти прислухатися до власного "я".

Талановитий і дещо загадковий Любко Дереш має власну сторінку у мережі Фейсбук: https://www.facebook.com/lyubko.deresh/?locale=uk_UA

7. Візитівка письменника: Анатолій Дністровий

"Слово має не тільки значення"

Анатолій Дністровий (справжнє ім'я Анатолій Олександрович Астаф'єв) – український есеїст, прозаїк, поет, художник – помітна постать української культури.

Як усе починалося

Анатолій Дністровий народився 30 липня 1974 р. у м. Тернопіль у родині літературознавця і поета, професора, доктора філологічних наук Олександра Астаф'єва. В цій богемній тернопільській сім'ї спілкування з поетами, музикантами й художниками було буденною справою. Отже Анатолій Олександрович із юності почав свій творчий шлях. Навчався хлопець у середній школі № 20 м. Тернопіль. Впродовж 1989-1991 рр. юнак здобував професію слюсаря-ремонтника текстильного обладнання у професійно-технічному училищі. Згодом, у 1997 р., закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського педагогічного університету ім. М. Гоголя (за фахом "історик філософії"), а в 2000 р. – аспірантуру на кафедрі філософії Київського національного аграрного університету. Того ж року на філософському факультеті Київського національного університету ім. Т. Шевченка Анатолій Дністровий захистив дисертацію, присвячену розумінню історії представниками українського радикального націоналізму. У 2001 р. отримав науковий ступінь кандидата філософських наук. Протягом 1997-2000 рр. Анатолій Олександрович викладав у Національному аграрному університеті, впродовж 2003-2004, 2013-2014 рр. – у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка. У 2021 р. читав спецкурс на українознавчому відділенні Університету Масарика у м. Брно. Протягом 2001-2005 рр. Анатолій Дністровий працював у відділі гуманітарної політики та у відділі етнополітики Національного інституту стратегічних досліджень, де займав посади заступника керівника відділу. Впродовж 2013–2015 рр. Анатолій Олександрович керував сектором культурологічних досліджень, виконував обов'язки аналітика і спічрайтера у політичних проєктах (впродовж 2009–2011 рр. – керівник спецпроєктів у журналі "Український тиждень"; у 2011-2012 рр. – піар-директор видавництва "Грані-Т"). У 2015-2016 рр. Анатолій Олександрович очолював аналітичну

групу Голови Верховної Ради України; впродовж 2017-2019 років був учасником урядової піар-кампанії.

Анатолій Дністровий є засновником медійного проєкту "Діалоги" з інтелектуалами та митцями. Автор підібрав широку гаму персоналій для спілкування – від філософів та істориків до художників та письменників, що дає читачеві можливість зрозуміти історичний та культурний контекст України з різних поглядів.

Літературна кар'єра

Письменник є засновником і учасником літературної групи "Друзі Еліота" (1993-1996). З 1998 р. по 2017 р. Анатолій Олександрович входив до Асоціації українських письменників (вийшов за власним бажанням), нині – член Українського ПЕН.

Анатолій Олександрович став відомим, передусім, своєю молодіжною трилогією, до якої увійшли романи **"Місто уповільненої дії"** (2003), **"Пацики: конкретний роман"** (2005), **"Тибет на восьмому поверсі"** (2005).

Роман "Місто уповільненої дії" – це сувора урбаністична картина з життя сучасних підлітків, які стали на шлях злочинів. Твір написаний грубою лексикою у манері жорсткої прози. Книга присвячена неусвідомленому злу, невблаганному фатуму і, водночас, надії у вирі небезпек, які чатують на молоді неприкаяні душі. Це справжній міський роман, який з перших сторінок причаровує своїм цинізмом та відвертістю, породженим суворим життям та нелегкою правдою.

У романі "Пацики" письменник використав підлітковий досвід навчання в тернопільському ПТУ. Основна тема цього твору – банди Тернополя в останні роки радянської імперії. Ця книга стала центральною в трилогії про проблемних тінейджерів із сімей люмпен-пролетаріату на зламі 80-90-х років. Жива жаргонна мова, добре знання ПТУ-шного матеріалу та ретельний аналіз "важких" підлітків витворюють художнє, ретроспективно точне свідчення часу, що минув багато років тому.

Завершальний роман молодіжної трилогії – "Тибет на восьмому поверсі" присвячений будням студентського середовища ранніх 90-х. Твір написаний у жанрі "університетського роману", дія якого відбувається в Ніжинському університеті та його гуртожитках на початку 90-х минулого століття. На тлі соціальної депресії та економічного дефолту автор показує цікаву картину Ніжина ранньої незалежності, переконливо передає атмосферу університетського життя та буденщини студентських гуртожитків, сповідування молоддю "скороминучих" інтелектуальних мод. Попри показову безтурботність і розкутість поведінки головних героїв, вони приречені жити винятково днем теперішнім, оскільки майбутнє нікому нічого не обіцяє.

Після цієї трилогії літератора хейтять й обожнюють, досліджують і замовчують, читають та захищають дипломні роботи і дисертації. Критики називають письменника "українським Берджесом" і "батьком українських пациків".

Не меншої популярності набули романи А. Дністрового **"Невідомий за вікном"** (2001) та **"Дрозофіла над томом Канта"** (2010).

Ще під час навчання в Ніжинському педагогічному університеті ім. М. Гоголя Анатолій Олександрович взяв творчу обітницю – написати романи про всі міста, в яких мешкав, створити персональну "людську комедію" про українське суспільство доби Незалежності. Наразі автор вже змалював у своїх книгах міста Тернопіль, Ніжин та Київ. До нової трилогії увійшли романи **"Сіра Пейна"** (2023), **"Привиди"** (2024) та **"Перший кий Будича. Новели та оповідання"** (2024). Всі події відбуваються у вигаданому подільському місті Будич. За словами письменника прототип Будича – це збірний образ міст Поділля: Вінниці, Кам'янець-Подільського, Тернополя.

Перша книга трилогії "Сіра Пейна" розповідає про життя художників та поетів у провінції. У другому романі "Привиди" головний герой приїздить у місто юності, де все змінилося до невпізнанності. У цьому творі автор розповідає про трагедію талановитих людей, які не змогли реалізуватися в житті. У завершальній книзі "Перший кий Будича. Новели та оповідання" зібрані твори, в яких письменник розповідає історії з життя Будича з 80-х років до наших днів. Сюжети книг не пов'язані між собою, але всі події відбуваються в одному місці – Будичі.

Інша складова творчості літератора – його поетичний доробок. Анатолій Дністровий є автором поетичних книг **"Проповідь до магми"** (1998), **"На смерть Клію"** (1999), **"Спостереження"** (1999), **"Жовта імла"** (2001), **"Покинуті міста"** (2004), **"Черпаха Чарльза Дарвіна"** (2015) та ін.

У 2015 р. вийшла книга Анатолія Дністрового **"Гармидер у Дніпрі"** – перша книжка із дитячої трилогії про риб. Друга частина отримала назву **"Гармидер в акваріумі"**, третя вийшла під назвою **"Гармидер у Чорному морі"**. Це віршики, які у дотепній формі знайомлять дітей з водним світом. Письменник ввів у тексти маловідомі різновиди риб. Використовуючи питоми українські назви, автор робить спробу ввести їх в обіг. Сам Анатолій Олександрович зауважує: *"Це віршики про реальні види риб, які є в наших водоймах, але історії з ними вигадані. Головна суть – розповісти малюкам про існування різних видів риб. Мої риби хінують, відвідують ресторани, співають любовні серенади, їздять на ламборджині, борються з поганою екологічною ситуацією у своїх водоймах, проводять виборчі кампанії. У багатьох віршах обігруються повадки реальних риб"*.

У 2023 р. побачила світ нова поетична збірка А. Дністрового **"Дні тривоги. Поезії"**. До неї увійшли поезії, написані після 24 лютого 2022 р. та ранні вірші, що суголомні з тривогами теперішньої воєнної доби. Перші квіти холодної весни. Діти, які малюють чорні бомби й червоні валізи. Густий чорний дим. Вкрадене сонце моєї країни. Сирени, сірі від втоми обличчя, ворог. Чи є на тому світі артилерія? Чи присниться мені день без війни? Усе це наші дні війни й тривоги.

Анатолій Олександрович також є автором поетичних перекладів із німецької, чеської, білоруської мов. А його власні поетичні та есеїстичні твори перекладені англійською, італійською, чеською, словацькою, польською, сербською, німецькою, вірменською та іншими мовами.

Перу Анатолія Дністрового належить також низка оповідань "**Біла дівчинка (оповідання)**" (2010), збірка малої прози "**Сніданок на снігу**" (2014), збірка новел "**Дві новели**" (2004), статті та есе літературно-критичного, літературознавчого, політико-філософського та культурологічного спрямування "Автономія Орфея", "Письмо з околиці", "Злами й консенсус" та ін.

У 2024 р. було видано книгу письменника "**Битва за життя: щоденник 2022 року**". Цей твір є щоденником-хронікою наближення, початку і розгортання великої війни. Битва за життя й свободу триває, Україна дає рішучу відсіч "руському міру". Автор є не лише спостерігачем, а й учасником описаних подій, зокрема як митець, аналітик, військовослужбовець. У творі зафіксовані голоси військових, письменників, журналістів, політиків, науковців, жертв війни. Рішуча битва точиться і на фронті, і в інформаційному полі – із ворожими стереотипами, що прижилися в багатьох країнах світу під впливом російської пропаганди. Попереду ще багато днів боротьби, випробувань, болю. І все заради перемоги – права українців бути і впевнено рухатися до власного майбутнього. Цей твір має в собі особливу силу, бо автор пише про те, у що щиро вірить, і кожне написане слово звучить ніби гімн нашій боротьбі. Проникливий інтелектуал, письменник ні на мить не сумнівається в перемозі України, і його текст також впевнює у цьому читача. Щоденник обрамлюють графічні картини автора, які він створював при свічках під час блекауту взимку 2022-2023 рр.

Літератор працює на межі контркультури та міської прози з виразною соціальною та психологічною складовою. Його романам притаманна посиленна есеїстичність. Анатолій Дністровий не лише письменник та науковець, а й художник. Дебютував у 2013 р., викладаючи фотографії картин на своїй сторінці у Facebook (*Анатолій Дністровий – живопис* <https://www.facebook.com/DNISTROVYI.ART/>). А згодом робив персональні виставки: "Допінг духу" (2014), "Малий формат" (2014), "Ірреальні пейзажі" (2014), "До горизонтів" (2019), "Бездомні краєвиди" (2019). Живописні роботи митця знаходяться в приватних зібраннях України, Молдови, Франції, Канади, у Національному музеї Т. Шевченка та Харківському літературному музеї.

З початком повномасштабного вторгнення Анатолій Олександрович долучився до Сил оборони України. За час служби він вже отримав три нагороди. Головнокомандувач Валерій Залужний нагородив його почесним знаком "За збережене життя", Міністерство оборони України відзначило письменника нагрудним знаком "За зразкову службу", а за волонтерську допомогу ЗСУ літератор отримав пам'ятну медаль "За оборону міста-героя Харкова". Зараз Анатолій Дністровий займається інформаційно-аналітичною роботою в системі Міністерства оборони.

Досягнення та нагороди

Творчість А. Дністрового набула високої оцінки. Ось перелік найважливіших досягнень та нагород:

- 1996 р. – лауреат літературно-музичного фестивалю "Ліп";

- 1997 р. – лауреат Міжнародного літературного конкурсу "Гранослов" (збірка віршів "Проповідь до магми");
- 1998 р. – лауреат видавництва "Смолоскип" (поетична книга "На смерть Клію");
- 2000 р. – третя премія видавництва "Смолоскип" (збірка есе "Поезія і цивілізація");
- 2005 р. – роман "Пацики" увійшов до десятки найкращих романів за версією інтернет-опитування "Книга року ВВС-2005" та "Книга року-2005";
- 2010 р. – роман "Дрозофіла над томом Канта" став фіналістом "Книги року ВВС-2010" та "найкращим романом року" за результатами інтернет-голосування порталу "Буквоїд";
- 2019 р. – персональна відзнака голови Форуму видавців у Львові (роман "Б-52");

Анатолій Дністровий вважає, що сучасному автору для успіху необхідно пізнавати життя з різних сторін, поєднувати у творах філософію та зображення ординарних речей. Серед особистих зацікавлень письменника є світова поезія, живопис, соціологія, антисистемна філософія, вестерни, рибальство.

На платформі YouTube письменник має персональний канал [Anatoliy Dnistroyi - YouTube](#).

Радимо поєднувати знайомство з українськими письменниками – ювілярами 2024 року з інтелектуально-пізнавальними завданнями. В нагоді стануть літературознавчі змагання, що були розроблені спеціалістами нашої бібліотеки.

Цикл ітерактивних читань "Часу не втрачаємо: читаємо – перемагаємо!"

Літературні піжмурки "Згадаю – впізнаю!"

(за творами Тетяни Винник, Оксани Кротюк, Лариси Ніцой)

Гра-з'єднайка

Ведучий пропонує дітям поєднати ілюстрації з відповідними назвами книжок Тетяни Винник.

1. "Добрик і його пригоди"

2. "Відлуння нашої хати"

3. "Придорожній камінь" 4. "Зайчик і зима"

Гра-вікторина

"Впізнайте героя за описом і назвіть казку Тетяни Винник"

1. "Очі, як дві блакитні рибинки, такі глибокі та ясні, брови, як веселки, уста, як макова квітка, шкіра медова, а коса золотава, бо зірки в ній спати лягали. Проте найгарнішою була її вдача – доброю і веселою росла дівчинка. І до роботи була ладна – вона вміла вишивати місячним променем, плести сорочку із ранкового туману, шити килими із пелюсток троянд, а співала так, що сонце вставало, коли чуло її голос, птахи зліталися, аби її послухати, розквітали квіти".

(Маленька Королівна, "Співуча мушля");

2. "Це був невеличкий симпатичний юнак із маленьким кирпатим носом. Одне око у нього було блакитне, а інше – оксамитове".

(принц Ялинник, "Ключик від новорічної скриньки чудес");

3. "Зранку вона задивлялася у небесне люстерко, прала під дощем свою біленьку сукенку, ніжилася під тінню строї вишні й усміхалася вітрові. Словом, увесь цей час вона дивилася на землю з висоти материнської гілки".

(Вишнева пелюстка, "Вишнева пелюстка і струмок");

4. "Легкою стрілою він мчав степом, його розкішна грива розліталася на бігу, з-під копит виблискували синювато-білі іскри. А коли зупинявся біля воріт, довго і лунко іржав до людей".

(Кінь із вітру, "Кінь із вітру").

Гра-забавлянка за "звірячими" віршами Оксани Кротюк

Читачі об'єднуються в групи, витягаючи із скриньки, запропонованої ведучою, картку із зображенням тваринки (бегемотик, гусеня, мавпеня, єнотик, зебреньячко, жук, левеня). Далі ведуча пропонує дітям знайти на картках віршики про свою тваринку. У текстах віршиків пропущені деякі слова, тож ведуча роздає дітям додаткові карти з словами-римами. Завдання дітей – віднайти правильні слова-рими та продекламувати чи інсценувати вірш для слухачів.

Група "Бегемотики" (демонструють фото/малюнок бегемота).

Все сидів би і сидів

Бегемотик у ... **воді**

Лиш обсохне – і за мить

Знов до річки він ... **біжить**.

Слова для довідки: полі, морі, воді, кричить, стрибає, повзе, біжить.

Група "Гусенята" (демонструють фото/малюнок гусеняти).

Гусак сьогодні у ... **книгарні**

Книжки купив для сина гарні.

Тепер маленьке ... **гусеня**

Читає з татусем щодня.

Слова для довідки: магазині, бібліотеці, книгарні, курча, гусеня, каченя.

Група "Мавпенята" (демонструють фото/малюнок мавпочки).

Ось маленьке мавпенятко,

В нього мавпи мама й ... **татко**.

Мавпи бабці й ... **дідуці**,

І сусіди геть усі.

Слова для довідки: дитячко, татко, малятко, дядько, дідуці, сестрички.

Група "Єноти" (демонструють фото/малюнок єнота).

Маленькі єноти розучують ... **ноти** –

Музику люблять маленькі єноти.

Кажуть: Не хочемо їсти і пити –

Тільки співати і ноти ... **учити**.

Слова для довідки: вірші, пісні, ноти, робити, учити, писати.

Група "Зебри" (демонструють фото/малюнок зебри).

Від хвоста і аж по ... **вушка**

В зебри смужка, смужка, смужка.

Не горохи, не клітинка,

Не малюнок на всю спинку –

Тільки ... **смужка**

Від хвоста і аж по вушка.

Слова для довідки: носик, вушка, хвостик, крапка, смужка, квітка.

Група "Жуки" (демонструють фото/малюнок жука).

У жукової дружини

Жовта брошка із ... **жоржини**

А жукові сини й дочки

Мають жовті ... **чобіточки**.

Слова для довідки: жоржини, кульбаби, мальви, тувельки, капці, чобіточки.

Група "Левенята" (демонструють фото/малюнок лева).

Левенята грали в ігри,
То вовки вони, то ... **тигри**,
То зайці, то сови-сплюшки,
То малесенькі ... **папужки**.
Ким лиш тільки не були,
Поки спати не лягли.

Слова для довідки: лиси, тигри, зайці, горобці, сороки, папужки, синички

Інтерактивні ігри за твором Лариси Ніцой "Страшне страховисько"

Гра "Ключове слово: Лісовуня"

На флпчарті написано ім'я головного героя твору Лариси Ніцой – Лісовуня. Ведуча пропонує дітям дібрати до кожної літери імені прикметник, який його характеризує.

- Л** – лагідний;
- І** – ініціативний;
- С** – сумний;
- О** – ображений;
- В** – великий;
- У** – усміхнений;
- Н** – наляканий;
- Я** – яскравий.

Гра "Поміркуй"

Ведуча пропонує дітям переглянути зображення головного персонажу твору Лариси Ніцой "Страшне страховисько" та обрати відповідний малюнок та правильний опис, яким був персонаж на початку розповіді і яким став у кінці твору.

- а – веселий;
- б – величезний;**
- в – обвішаний пляшками і обгортками;**
- г – у віночку з квітів на голові.

- а – зелене пухнасте ведмежа;

б – з колючими голочками, що стирчать у різні боки;
в – *кожушок з моху, прикрашений ніжними ялинковими гілочками;*
г – *замість вушок кумедно стирчать дубові листочки.*

Гра "Розсипанка"

Ведуча пропонує дітям з поданих слів скласти правила поведінки на природі.

1. тощо. лісах, смітити біля озер Не в парках, (**Відповідь: Не смітити в парках, лісах, біля озер тощо.**)
2. сміття, на природі. Прибирати відпочиваєш за собою коли (**Відповідь: Прибирати за собою сміття, коли відпочиваєш на природі.**)
3. гілки ламайте кущів. Не і дерев (**Відповідь: Не ламайте гілки дерев і кущів.**)

Цикл заходів "Зіркові автори – ювіляри 2024 року: Анастасія Нікуліна, Макс Кідрук, Любко Дереш, Анатолій Дністровий"

Біографічні пазли "Що ми знаємо про українських письменників?"

Ведуча пропонує учасникам правильно поєднати світлини письменників з картками, на яких розміщені їхні біографічні відомості:

Анастасія Нікуліна

Макс Кідрук

Любко Дереш

Анатолій Дністровий

Коли та де народився письменник

- Анатолій Дністровий (*30 липня 1974 року, м. Тернопіль*);
- Любко Дереш (*10 серпня 1984 року, містечко Пустомити Львівської області*);

- **Макс Кідрук (1 квітня 1984 року, селище Володимирець Рівненської області);**
- **Анастасія Нікуліна (23 вересня 1989 року, м. Львів).**

Письменник отримав середню освіту...

- **фізико-математичний клас з посиленням вивченням іноземної мови Володимирецької школи (Макс Кідрук);**
- **Тернопільська середня школі № 20 (Анатолій Дністровий);**
- **Пустомитська середня школа № 2, Львівський фізико-математичний ліцей (Любко Дереш);**
- **Львівська українська гімназія з поглибленим вивченням іноземних мов та українознавства (Анастасія Нікуліна).**

Вища освіта та спеціальність за дипломом

- **Факультет міжнародних економічних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка. Спеціальність "Міжнародні відносини". (Анастасія Нікуліна);**
- **Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка. Спеціальність "Облік і аудит". (Любко Дереш);**
- **Історико-філологічний факультет Ніжинського педагогічного університету імені Миколи Гоголя, аспірантура на кафедрі філософії Київського національного аграрного університету, Спеціальність "Історія філософії". На філософському факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка захистив дисертацію, присвячену розумінню історії представниками українського радикального націоналізму. Кандидат філософських наук.(Анатолій Дністровий);**
- **Механіко-енергетичний факультет в Рівненському університеті водного господарства та природокористування. Спеціальність "Теплоенергетика". Аспірантура на Теплоенергетичному факультеті Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", аспірантура Стокгольмського Королівського технологічного інституту. (Макс Кідрук).**

Хто та де працював (працює)?

- У 2022 відкрив власне видавництво "Бородатий Тамарин", яке спеціалізується на нонфікшні та науковій фантастиці. (**Макс Кідрук**);
- Працює копірайтером (**Анастасія Нікуліна**);
- Викладач Національного аграрного університету, Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Національного інституту стратегічних досліджень, Університету Масарика, аналітик Міністерства оборони. (**Анатолій Дністровий**);
- Вів програму "Книжкова полиця" на телеканалі КРТ. (**Любка Дереш**).

Хто чим захоплюється?

- Авіація, американський футбол, рок-гурт "Iron Maiden". (**Макс Кідрук**);
- Світова поезія, антисистемна філософія, соціологія, рибальство, вестерни, живопис. (**Анатолій Дністровий**);
- Футбол, читання, подорожі, море, гори, грози. (**Анастасія Нікуліна**);
- Психологія та йога, культурні та духовні традиції світу. (**Любка Дереш**).

Бліц-конкурс "Так" чи "Ні"

Ведуча пропонує учасникам з названих імен письменників обрати правильну відповідь.

- Титул лідера сучасного літературного покоління та молодіжного кумира №1 належить ... (**Л. Дерешу**, **А. Дністровому**, **А. Нікуліній**, **М. Кідруку**);
- Написати романи про всі міста, в яких мешкав, створити персональну "людську комедію" про українське суспільство доби Незалежності зобов'язався ... (**Л. Дереш**, **А. Дністровий**, **А. Нікуліна**, **М. Кідрук**);
- Одним із перших в Україні почав створювати буктрейлери до своїх книг... (**Л. Дереш**, **А. Дністровий**, **А. Нікуліна**, **М. Кідрук**);
- Перемога в Міжнародному конкурсі "Коронація слова" в номінації "П'єси для дітей" належить ... (**Л. Дерешу**, **А. Дністровому**, **А. Нікуліній**, **М. Кідруку**);
- Хто з письменників відзначився як художник? (**Л. Дереш**, **А. Дністровий**, **А. Нікуліна**, **М. Кідрук**);
- Свої перші романи з 15-ти років пише ... (**Л. Дереш**, **А. Дністровий**, **А. Нікуліна**, **М. Кідрук**);

➤ У жанрах авторського тревелогу, технотрилеру, гостросоціального і психологічного роману пише ... (Л. Дереш, А. Дністровий, А. Нікуліна, М. Кідрук).

Літературне занурення "Пізнаємо автора ближче"

Ведуча називає героїв твору та пропонує учасникам вказати автора та назву твору, персонажами якого вони є.

- Німецький політик, американський футболіст, папський кардинал. (М. Кідрук "*Де немає Бога*");
- Річі, чорноборці, Вогняні Велети. (А. Нікуліна "*Викрадачі снігу*");
- Тюля, Варений, Циркуль. (А. Дністровий "*Місто уповільненої дії*");
- Композитор, політтехнолог, таємничі темні отці. (Л. Дереш "*Голова Якова*").

Заморочки з бочки "А вам слабо?"

Учасники гри отримують зашифровані записки, в яких вказані певні числа. Завдання – розшифрувати записку та прочитати назву твору. Підказка: кожне число відповідає місцю певної букви в абетці. Виграє той, хто першим виконає завдання. Гра може бути як індивідуальною, так і командною.

- Поетичний твір Анатолія Дністрового – **22, 20, 19, 22, 23, 7, 21, 7, 9, 7, 18, 18, 33**. **Відповідь: Спостереження;**
- Технотрилер Макса Кідрука – **23, 3, 7, 21, 6, 11, 18, 33**. **Відповідь: Твердиня;**
- Роман Анастасії Нікуліної – **10, 1, 3, 12, 21, 32, 26, 1**. **Відповідь: Завірюха;**
- Роман Любки Дереша – **22, 20, 24, 29, 23, 19, 29, 7, 18, 18, 33**. **Відповідь: Спустошення**

Зважаючи на те, що коло українських дитячих письменників невпинно розширюється, з'являється багато цікавих імен, маємо активно популяризувати українську літературу, яка стане початком формування читацьких смаків серед дітей та юнацтва.

При нагоді можуть стати такі джерела:

Любка Дереш : [біографія, огляд творчості, бібліографія] // Сучасна українська проза : нові імена : бібліографічний покажчик. – Запоріжжя, 2016. – С. 54-69.

Позичайло, А. Любко Дереш / А. Позичайло // Країна. – 2021. – № 1. – С. 28-30.
"Утікаємо у спогади або занадто переймаємося майбутнім. І втрачаємо зв'язок із теперішнім моментом": [інтерв'ю з письменником Любко Дерешем] // Країна. – 2017. – № 38. – С. 28-30.

Радзієвська, В. "Балансуємо між авторитаризмом і демократією. Навіть хороші ініціативи треба проштовхувати ліктями" : [інтерв'ю з письменником А. Дністровим] / В. Радзієвська // Країна. – 2019. – № 26. – С. 29-33.

Борисюк, В. Люби науку. Уникай ліфтів : [про книгу М. Кідрука "Не озирайся і мовчи"] / В. Борисюк // Однокласник. – 2018. – № 4. – С. 26-27.

Вербіцька, Н. "Заради майбутнього" : [сценарій за творчістю М. Кідрука] / Н. Вербіцька // Шкільний бібліотекар. – 2019. – № 3. – С. 14-18.

Ткачук, І. Україна – це ти : [святкова зустріч з письменницями Оксаною Кротюк і Марією Морозенко] / І. Ткачук // Початкова освіта. – 2017. – № 19. – С. 42-47.

Диспут – застереження "Булінг : коли вже не смішно" за книгою А. Нікуліної "Сіль для моря, або Білий Кит" / Вчимося бути людьми / укл. О. Булатня. – Запоріжжя, 2020. – С. 7-10.

Беркут, В. Анастасія Нікуліна не боїться ризикувати / В. Беркут // Однокласник. – 2019. – № 10. – С. 28-29.

Беркут, В. Про паркур і силу дружби : [про книгу А. Нікуліної «Згряя»] В. Беркут // Однокласник. – 2019. – № 11. – С. 25.

Письменниці, з якими гарно дорослішати. Анастасія Нікуліна // Шкільний бібліотекар. – 2019. – № 11. – С. 2-3.

Горніцька, А. Лариса Ніцой "Дві бабуськи в незвичайній школі, або Скарб у візку" : [аналіз повісті] / А. Горніцька, Є. Сіменик, Ю. Казмірик // Українська мова і література в школах України. – 2018. – № 9. – С. 48-52.

Електронні ресурси:

Біографії письменників та поетів. Українська література

<https://www.ukrlib.com.ua/bio/>

Живі письменники: Хто вони?

<https://aw.ubi.org.ua>

Популярні автори в Наш Формат:

<https://nashformat.ua/authors/letter-1>

Простір української дитячої книги:

<https://www.barabooka.com.ua/category/authors/>

**Комунальний заклад "Запорізька обласна
бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради**

**69006
м. Запоріжжя,**

вул. В. Лобановського, 14

**Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49**

**Електронна пошта: zobd@ukr.net
Сайт: <http://zobd.zp.ua>**